ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2021/1012

ze dne 21. června 2021

o jmenování zvláštní zástupkyně Evropské unie pro oblast Afrického rohu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 33 a čl. 31 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 8. prosince 2011 přijala Rada rozhodnutí 2011/819/SZBP ([1]), kterým jmenovala zvláštním zástupcem Evropské unie pro oblast Afrického rohu pana Alexandera RONDOSE.

(2) Dne 25. června 2018 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2018/905 ([2]) o prodloužení mandátu pana Alexandera RONDOSE jako zvláštního zástupce EU pro oblast Afrického rohu. Uvedené rozhodnutí bylo naposledy pozměněno rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/352 ([3]). Mandát zvláštního zástupce EU má skončit dne 30. června 2021.

(3) Měl by být jmenován nový zvláštní zástupce EU pro oblast Afrického rohu na období čtrnácti měsíců.

(4) Zvláštní zástupce EU bude vykonávat svůj mandát za situace, která se může zhoršit a která by mohla bránit v dosažení cílů vnější činnosti Unie stanovených v článku 21 Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Zvláštní zástupkyně Evropské unie

1. Paní Annette WEBEROVÁ je jmenována zvláštní zástupkyní Evropské unie (dále jen „zvláštní zástupkyně EU“) pro oblast Afrického rohu na období od 1. července 2021 do 31. srpna 2022. Rada může po posouzení Politickým a bezpečnostním výborem a na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) rozhodnout o prodloužení nebo dřívějším ukončení mandátu zvláštní zástupkyně EU.

2. Pro účely mandátu zvláštní zástupkyně EU zahrnuje oblast Afrického rohu primární oblast zaměření strategie Evropské unie v oblasti Afrického rohu (dále jen „strategie“), která byla přijata dne 10. května 2021 prostřednictvím závěrů Rady, tj. Džibutsko, Eritreu, Etiopii, Jižní Súdán, Keňu, Somálsko, Súdán a Ugandu. Zvláštní zástupkyně EU podle potřeby spolupracuje také se zeměmi na pobřeží Rudého moře, v povodí Nilu a dalšími zeměmi, jakož i s příslušnými regionálními nebo mezinárodními subjekty v oblasti Afrického rohu i mimo ni včetně Arabského poloostrova a severní Afriky.

Článek 2

Cíle politiky

1. Mandátem zvláštní zástupkyně EU, jenž vychází z cílů politiky v rámci strategie, je aktivně přispívat k regionálnímu a mezinárodnímu úsilí o dosažení mírového soužití a trvalého míru, bezpečnosti a rozvoje v jednotlivých zemích regionu i mezi nimi. Zvláštní zástupkyně EU rovněž usiluje o zvýšení kvality, intenzity, dopadu a viditelnosti mnohostranné angažovanosti Unie v oblasti Afrického rohu.

([1]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2011/819/SZBP ze dne 8. prosince 2011 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Afrického rohu (Úř. věst. L 327, 9.12.2011, s. 62),.

([2]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/905 ze dne 25. června 2018 o prodloužení mandátu zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Afrického rohu (Úř. věst. L 161, 26.6.2018, s. 16).

([3]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/352 ze dne 25. února 2021, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2018/905 o prodloužení mandátu zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Afrického rohu (Úř. věst. L 68, 26.2.2021, s. 187).

2. Zvláštní zástupkyně EU přispívá k úsilí Unie vyvíjenému a uskutečňovanému v regionu integrovaným přístupem, mimo jiné v politické, bezpečnostní a rozvojové oblasti, přičemž zajišťuje koordinaci všech příslušných nástrojů a zúčastněných stran pro účely činnosti Unie. Zvláštní zástupkyně EU vykonává svou činnost v úzce spolupráci a koordinaci s příslušnými vedoucími delegací Unie, Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ), Komisí, členskými státy a dalšími relevantními aktéry a zúčastněnými stranami z Unie. Zvláštní zástupkyně EU posiluje vliv Unie v regionu a zajišťuje soudržnost přístupu Unie na regionální úrovni.

3. Zvláštní zástupkyně EU přispívá k plnění závazku Unie prohlubovat své strategické vztahy a partnerství s oblastí Afrického rohu a jejími zeměmi s cílem podporovat mír a bezpečnost, demokracii, lidská práva, právní stát, genderovou rovnost, humanitární zásady a mezinárodní humanitární právo, udržitelný rozvoj, hospodářský růst, opatření v oblasti klimatu a regionální spolupráci.

4. K obecným cílům politiky, k nimž zvláštní zástupkyně EU přispívá, patří mimo jiné:

a) stabilizace oblasti Afrického rohu se zaměřením na širší regionální dynamiku, a to i na úrovni jednotlivých zemí, je-li to relevantní pro stabilitu regionu;

b) politická transformace například v Etiopii a Súdánu, mírový proces a proces budování státu v Jižním Súdánu a Somálsku, jakož i předcházení potenciálním konfliktům mezi zeměmi v regionu nebo uvnitř těchto zemí a včasné varování před nimi, včetně přeshraničních sporů, a přispívání k jejich mediaci a řešení;

c) politická, bezpečnostní a udržitelná hospodářská regionální spolupráce a společná multilaterální činnost, zejména s Organizací spojených národů (OSN), Africkou unií (AU) a Mezivládním úřadem pro rozvoj (IGAD);

d) diplomatické řešení v otázce Velké přehrady etiopského znovuzrození (GERD) a podpora přeshraniční spolupráce v celém povodí Nilu;

e) bezpečnost, stabilita a spolupráce v okolí Rudého moře.

Článek 3

Mandát

1. K dosažení cílů politiky ve vztahu k oblasti Afrického rohu se zvláštní zástupkyni EU uděluje mandát:

a) aktivně přispívat k provádění strategie a posilovat celkovou soudržnost a účinnost činností Unie s cílem dále prohloubit a posílit vztahy a partnerství Unie s oblastí Afrického rohu, jejími zeměmi a organizacemi;

b) spolupracovat se všemi relevantními zúčastněnými stranami v regionu, s vnitrostátními vládními i nevládními aktéry, s regionálními orgány, mezinárodními a regionálními organizacemi, občanskou společností, mladými lidmi, soukromým sektorem a diasporami s cílem podpořit dosažení cílů Unie a přispět k lepšímu chápání úlohy Unie v regionu. V této souvislosti cestuje zvláštní zástupkyně EU pravidelně do všech zemí v regionu;

c) spolupracovat s příslušnými aktéry mimo region v zájmu řešení otázek širší regionální stability, mimo jiné v souvislosti s GERD, oblastí Rudého moře, západní částí Indického oceánu a financováním mise Africké unie v Somálsku (AMISOM) a následnou angažovaností v oblasti bezpečnosti pod vedením AU. Kontakty zahrnují podle potřeby dvoustrannou spolupráci se Spojenými státy americkými, Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, zeměmi Perského zálivu a Egyptem a regionální kontakty s Radou pro spolupráci v Zálivu, Radou arabských a afrických států v oblasti Rudého moře a Adenského zálivu a dalšími příslušnými mezinárodními aktéry;

d) zastupovat a podporovat zájmy Unie a její viditelnost v rámci příslušných regionálních a mezinárodních fór;

e) podněcovat a podporovat efektivní politickou a bezpečnostní spolupráci a udržitelnou hospodářskou integraci v regionu prostřednictvím partnerství Unie s AU a regionálními organizacemi, zejména s IGAD. Zvláštní zástupkyně EU iniciuje, řídí, podporuje a prosazuje mechanismy řešení konfliktů, zejména pak ty, za něž nese odpovědnost Afrika, a rovněž mechanismy na Blízkém východě a v severní Africe, s cílem podpořit podněcováním dialogu, jednání a mediace účinné předcházení sporům, jejich deeskalaci a mírové urovnávání a usmíření;

f) sledovat politický a bezpečnostní vývoj v regionu a přispívat k rozvoji politiky Unie vůči tomuto regionu za účelem poskytování poradenství v souvislosti s konkrétními návrhy opatření a jejich vypracovávání, mimo jiné ve vztahu k Eritreji, Etiopii, Jižnímu Súdánu, Somálsku, Súdánu, sporu o súdánsko-etiopskou hranici, napětí mezi Somálskem a Keňou, regionální úloze Keni, sporu o využívání vody z Nilu, bezpečnostní situaci v oblasti Rudého moře, podpoře regionální integrace a k dalším otázkám v regionu, které mají dopad na jeho bezpečnost, stabilitu a mírový a inkluzivní rozvoj. Zvláštní zástupkyně EU rovněž přispívá k včasné reakci Unie a strategické a dlouhodobé vizi Unie v oblasti Afrického rohu;

g) v úzké spolupráci s vedoucími delegací Unie a misemi členských států nadále mobilizovat regionální a mezinárodní podporu pro politickou transformaci například v Etiopii a Súdánu. Zvláštní zástupce EU přispívá k podpoře celostátního úsilí o mír a usmíření na základě inkluzivního a transparentního dialogu. Nadále vyvíjí úsilí v zájmu řešení regionálních důsledků mnohostranných krizí v Etiopii, mimo jiné v regionu Tigraj, zejména podporou mírového řešení napjaté situace na hranicích se Súdánem. Pokud jde o Súdán, zaměří zvláštní zástupkyně EU své úsilí rovněž na podporu provádění mírové dohody z Juby a vyjednání a provádění následných dohod;

h) nadále podněcovat silnější podporu zásadně důležitého mírového procesu a procesu budování státu v Somálsku a Jižním Súdánu ze strany regionálních a mezinárodních zúčastněných stran. Zvláštní zástupkyně EU podporuje doplňkově k úsilí vedoucího delegace Unie a členských států úsilí Unie o budování státu v Somálsku, včetně rozvoje bezpečnostního sektoru. V tomto ohledu zvláštní zástupkyně EU přispívá k reflexím souvisejícím s využíváním Evropského mírového nástroje, jakož i s misemi a operacemi v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky v regionu. Pokud jde o Jižní Súdán, zvláštní zástupkyně EU v úzké spolupráci s vedoucím delegace Unie i nadále úzce spolupracuje s OSN, IGAD a AU a s dalšími relevantními mezinárodními partnery s cílem zachovat jejich podporu mírového úsilí a celkové stabilizace země;

i) spolupracovat s Eritreou a trvat na konstruktivní agendě na regionální úrovni, včetně stažení eritrejských jednotek z Etiopie;

j) nadále zastupovat Unii jako pozorovatele při rozhovorech o GERD vedených pod záštitou AU. Zvláštní zástupkyně EU přispívá v úzké koordinaci s vedoucími delegací Unie a misemi členských států v Egyptě, Etiopii a Súdánu k podpoře dialogu a spolupráce mezi stranami, jimiž je budována důvěra a jsou rozvíjena opatření na budování důvěry, která by mohla pomoci stimulovat řešení sporu souvisejícího s GERD. Obecněji zvláštní zástupkyně EU přispívá k úsilí Unie o intenzivnější angažovanost v diplomacii týkající se vody v celém povodí Nilu;

k) podporovat spolupráci, dialog a mírové urovnání sporů v oblasti Rudého moře a budovat privilegované vztahy s regionálními iniciativami. V úzké koordinaci s delegacemi Unie a misemi členských států v regionu přispívá zvláštní zástupkyně EU k rozvoji integrovaného přístupu k širší oblasti Rudého moře a k vytvoření inkluzivní agendy spolupráce v oblasti Rudého moře mezi relevantními regionálními a mezinárodními aktéry;

l) pozorně sledovat přeshraniční výzvy dotýkající se oblasti Afrického rohu, zejména pokud jde o radikalizaci a terorismus, námořní bezpečnost a pirátství, spory o hranice, všechny formy nedovoleného obchodu včetně obchodování s lidmi a nezákonných finančních toků a veškeré politické a bezpečnostní důsledky humanitárních krizí, a podporovat spolupráci v zájmu jejich řešení;

m) podporovat přístup humanitární pomoci a dodržování mezinárodního humanitárního práva a ochranu civilního obyvatelstva;

n) ve spolupráci se zvláštním zástupcem EU pro lidská práva přispívat k prosazování lidských práv prováděním rozhodnutí Rady 2011/168/SZBP ([4]) a politiky Unie v oblasti lidských práv, včetně obecných zásad Unie pro lidská práva, zejména obecných zásad Unie týkajících se dětí a ozbrojených konfliktů a obecných zásad Unie týkajících se násilí páchaného na ženách a dívkách a boje proti všem formám jejich diskriminace, a politiky Unie související s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1325 (2000) a následnými rezolucemi o ženách, míru a bezpečnosti, jakož i s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 2250 (2015) o mládeži, míru a bezpečnosti. To zahrnuje výměny s Mezinárodním trestním soudem, Úřadem vysokého komisaře pro lidská práva a s obránci lidských práv;

o) přispívat k řešení rostoucího dopadu změny klimatu na mír a bezpečnost. To zahrnuje zajištění toho, aby činnosti v oblasti prevence a budování míru zohledňovaly bezpečnostní rizika související s klimatem a životním prostředím.

([4]) Rozhodnutí Rady 2011/168/SZBP ze dne 21. března 2011 o Mezinárodním trestním soudu a o zrušení společného postoje 2003/444/SZBP (Úř. věst. L 76, 22.3.2011, s. 56).

2. Za účelem plnění svého mandátu zvláštní zástupkyně EU mimo jiné:

a) poskytuje podle potřeby poradenství při formulaci postojů Unie v rámci regionálních a mezinárodních fór a v souvislosti s tím podává zprávy s cílem proaktivně podporovat činnost založenou na partnerství a vzájemné odpovědnosti a posilovat integrovaný přístup Unie k oblasti Afrického rohu;

b) přispívá k udržování přehledu o veškeré činnosti Unie a úzce spolupracuje a koordinuje svou činnost s příslušnými delegacemi Unie a členskými státy.

Článek 4

Výkon mandátu

1. Zvláštní zástupkyně EU odpovídá za výkon svého mandátu z pověření vysokého představitele.

2. Politický a bezpečnostní výbor udržuje se zvláštní zástupkyní EU výsadní spojení a je pro ni hlavním orgánem pro styk s Radou. Politický a bezpečnostní výbor poskytuje zvláštní zástupkyni EU strategické a politické vedení v rámci jejího mandátu, aniž jsou dotčeny pravomoci vysokého představitele.

3. Zvláštní zástupkyně EU spolupracuje a pracuje v úzké koordinaci s ESVČ a jeho příslušnými útvary.

Článek 5

Financování

1. Finanční referenční částka určená na krytí výdajů souvisejících s mandátem zvláštního zástupce EU v období od 1. července 2021 do 31. srpna 2022 činí 2 750 000 EUR.

2. Výdaje jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly použitelnými na souhrnný rozpočet Unie.

3. Správa výdajů se řídí smlouvou mezi zvláštní zástupkyní EU a Komisí. Za veškeré výdaje odpovídá zvláštní zástupkyně EU Komisi.

Článek 6

Sestavení a složení týmu

1. V mezích svého mandátu a odpovídajících finančních prostředků, které má k dispozici, odpovídá zvláštní zástupkyně EU za sestavení svého týmu. Tento tým zahrnuje odborníky na konkrétní politické otázky podle požadavků mandátu. Zvláštní zástupkyně EU o složení svého týmu neprodleně informuje Radu a Komisi.

2. Členské státy, orgány Unie a ESVČ mohou navrhnout vyslání personálu ke zvláštní zástupkyni EU. Plat takto vyslaného personálu hradí dotyčný členský stát, dotyčný orgán Unie nebo ESVČ. K práci u zvláštní zástupkyně EU mohou být rovněž přiděleni odborníci vyslaní členskými státy do orgánů Unie nebo ESVČ. Mezinárodní smluvní pracovníci musí být státními příslušníky některého členského státu.

3. Veškerý vyslaný personál je i nadále administrativně podřízen vysílajícímu členskému státu, orgánu Unie nebo ESVČ a vykonává své povinnosti a jedná v zájmu mandátu zvláštní zástupkyně EU.

4. S cílem zajistit soudržnost a soulad příslušných činností členů týmu zvláštní zástupkyně EU jsou tito pracovníci zařazeni do příslušných útvarů ESVČ nebo delegací Unie.

Článek 7

Výsady a imunity zvláštní zástupkyně EU a členů jejího týmu

Výsady, imunity a další záruky nezbytné pro završení a řádné působení mise zvláštní zástupkyně EU a členů jeho týmu se podle potřeby dohodnou s hostitelskými zeměmi. Členské státy a ESVČ poskytují k tomuto účelu veškerou nezbytnou podporu.

Článek 8

Bezpečnost utajovaných informací EU

Zvláštní zástupkyně EU a členové jejího týmu dodržují bezpečnostní zásady a minimální bezpečnostní normy zavedené rozhodnutím Rady 2013/488/EU ([5]).

Článek 9

Přístup k informacím a logistická podpora

1. Členské státy, Komise, ESVČ a generální sekretariát Rady zajistí, aby měla zvláštní zástupkyně EU přístup k veškerým důležitým informacím.

2. Logistickou podporu v regionu poskytují podle okolností delegace Unie v regionu nebo členské státy.

Článek 10

Bezpečnost

V souladu s politikou Unie pro bezpečnost personálu vyslaného mimo Unii při provádění operací podle hlavy V Smlouvy přijme zvláštní zástupkyně EU v souladu se svým mandátem a s ohledem na bezpečnostní situaci v oblasti své působnosti veškerá rozumně proveditelná opatření k zajištění bezpečnosti veškerého personálu, který je jí přímo podřízen, zejména tím, že:

a) na základě pokynů ESVČ vypracuje konkrétní bezpečnostní plán zahrnující zvláštní fyzická, organizační a procedurální bezpečnostní opatření, řízení bezpečných přesunů personálu do oblasti jeho působnosti a uvnitř této oblasti, jakož i řízení bezpečnostních událostí, a zahrnující pohotovostní plán a evakuační plán;

b) zajistí, aby byl veškerý personál vyslaný mimo Unii pojištěn pro případ zvýšeného rizika, jak vyžaduje situace v dané oblasti působnosti;

c) zajistí, aby všichni členové týmu zvláštní zástupkyně EU, kteří mají být vysláni mimo Unii, včetně najatého místního personálu, prošli před příjezdem nebo bezprostředně po příjezdu do oblasti působnosti náležitým bezpečnostním školením na základě stupně rizika, které pro danou oblast vyhodnotí ESVČ;

d) zajistí, aby byla provedena veškerá schválená doporučení vydaná na základě pravidelných posouzení bezpečnosti, a podává vysokému představiteli, Radě a Komisi písemné zprávy o provádění těchto doporučení a o dalších bezpečnostních otázkách v rámci pravidelných zpráv o pokroku a závěrečné souhrnné zprávy o výkonu mandátu.

Článek 11

Podávání zpráv

Zvláštní zástupkyně EU pravidelně podává ústní a písemné zprávy vysokému představiteli a Politickému a bezpečnostnímu výboru. Zvláštní zástupkyně EU podává podle potřeby zprávy rovněž pracovním skupinám Rady. Pravidelné zprávy jsou rozesílány prostřednictvím sítě COREU. Zvláštní zástupkyně EU může podávat zprávy Radě pro zahraniční věci. V souladu s článkem 36 Smlouvy se zvláštní zástupkyně EU může podílet na podávání informací Evropskému parlamentu.

([5]) Rozhodnutí Rady 2013/488/EU ze dne 23. září 2013 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 274, 15.10.2013, s. 1).

Článek 12

Koordinace

1. V rámci strategie přispívá zvláštní zástupkyně EU k jednotě, konzistentnosti a účinnosti činností Unie a pomáhá zajišťovat, aby všechny nástroje Unie a opatření členských států byly uplatňovány konzistentně v zájmu dosažení cílů politiky Unie. Ve vhodných případech jsou navazovány kontakty s členskými státy. Činnosti zvláštní zástupkyně EU musí být koordinovány s činnostmi ESVČ, delegací Unie a Komise a s činnostmi dalších zvláštních zástupců EU působících v regionu. Zvláštní zástupkyně EU pravidelně informuje mise členských států a delegace Unie.

2. Na místě jsou udržovány úzké styky s příslušnými vedoucími misí členských států, vedoucími delegací Unie a vedoucími misí a operací společné bezpečnostní a obranné politiky. Ti se snaží být zvláštní zástupkyni EU co nejvíce nápomocni při výkonu jejího mandátu. Zvláštní zástupkyně EU v úzké koordinaci s příslušnými delegacemi Unie poskytuje vedení v otázkách místní politické situace veliteli sil operace EUNAVFOR Atalanta, veliteli mise EUTM Somalia a vedoucímu mise EUCAP Somálsko. Zvláštní zástupkyně EU, velitelé operací EU a velitel civilní operace se podle potřeby navzájem konzultují. Zvláštní zástupkyně EU rovněž udržuje vztahy s dalšími mezinárodními a regionálními subjekty působícími na místě.

Článek 13

Pomoc ve vztahu k nárokům

Zvláštní zástupkyně EU a členové jejího týmu jsou nápomocni při poskytování informací při řešení veškerých nároků a závazků vyplývajících z mandátů předchozích zvláštních zástupců EU pro oblast Afrického rohu a poskytují k tomuto účelu administrativní pomoc a přístup k relevantním dokumentům.

Článek 14

Přezkum

Provádění tohoto rozhodnutí a jeho soulad s jinými iniciativami Unie v regionu podléhají pravidelnému přezkumu. Zvláštní zástupkyně EU předkládá vysokému představiteli, Radě a Komisi pravidelné zprávy o pokroku a do 31. května 2022 předloží závěrečnou souhrnnou zprávu o výkonu mandátu.

Článek 15

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Lucemburku dne 21. června 2021.

Za Radu
předseda
J. BORRELL FONTELLES